

«MIȘCAREA SOCIAL-ECONOMICĂ» — O ASOCIAȚIE TRANSILVĂNEANĂ DE CERCETARE SOCIALĂ

„Mișcarea social-economică“ a fost o asociație a intelectualilor pasionați de cunoașterea realității noastre sociale, organizată în jurul revistei interbelice „Societatea de mâine“, revistă care a fost preocupată, între altele¹, de crearea unui nucleu instituționalizat de cercetare socio-grafică în Transilvania. „Societatea de mâine“ (1924—1945) continuă tradiția publicațiilor transilvănene care, la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea, au fost preocupate de cunoașterea directă a realității și au sprijinit cercetarea acesteia, mai cu seamă a satului românesc².

Influențată de avântul cercetării monografice inițiată și patronată de Dimitrie Gusti, revista a militat încă din primul an al apariției pentru concentrarea și coordonarea tuturor forțelor dornice și capabile să facă cercetare socială într-o „asociație de anchete“. Ideea înființării la Cluj a unei asemenea asociații a întrunit adeziunea multor frunțași ai vieții politice și culturale ardeleni, între care se cuvin a fi menționați Antoniu Macioni, Vasile Goldiș, Aurel Lazăr, Mihai Popovici și Zaharia Munteanu. Preocuparea centrală a conducerii revistei era „sistemizarea anchetei“, adică elaborarea unui plan hotărât de lucru și fixarea unor direcții tematice pentru toți cei interesați să întreprindă cercetări de terec nemijlocită a realității, acțiunea socială este lipsită de suport. „Să ne cunoaștem pe noi înșine și țara noastră, ... , trebuie să fie o râvnă a intelectualității noastre. Nu pentru a exagera simțul de mândrie națională, ... , ci pentru a introduce un spirit de judecată cumpănită, de critică sănătoasă... Sistemul de anchetă la fața locului, luând sub analiză fenomenele vieții publice, intrând în dedesubturile sufletești ale păturilor sociale, merită să fie încetățenită și la noi. Ancheta agrară, industrială, demografică, sanitară întemeiată pe cercetări minuțioase de fapte ne va fi de infinită utilitate obștească“, preciza I. Clopoțel, redactorul șef al revistei și unul din promotorii cercetării sociografice românești³.

Instituționalizarea sistemului de anchete sub egida revistei a debutat prin publicarea statutelor „Asociației intelectualilor Societatea de mâine“, în februarie 1925, prilej cu care I. Clopoțel a precizat locul activității preconizate a se desfășura în acest cadru în contextul mai larg al teoriei

¹ Pentru caracterizarea generală a revistei vezi studiile noastre: în Viitorul social, iulie—august 1983, p. 322—330; Problematika sociologică a revistei *Societatea de mâine*, în *Aspecte ale gândirii filosofice și sociale transilvănene*, Cluj-Napoca, 1992, p. 341—380.

² Ov. Bădina, *Cercetarea sociologică concretă. Tradiții românești*, București, 1966, p. 59—65.

³ I. Clopoțel, în *Societatea de mâine*, an I, 1924, nr. 35, p. 691.

și practicii sociale. Cercetarea sociografică era menită, după părerea sa, să adune materialul factic, pe baza căruia să fie elaborate atât sintezele teoretice, cât și direcțiile acțiunii sociale. Concepută ca o punte de legătură între laboratorul științific și câmpul de acțiune socială, între savant și omul politic, cercetarea preconizată de I. Clopoțel depășește înțelesul „clasic” al noțiunii de sociografie, definită ca „o descripție socială, propriu-zis și statistică și etnologică, fără a avea altă ambiție decât a stabili un catalog de fapte sociale cât mai complet, un Corpus de documente sociale”⁴, îmbogățindu-se cu un nou sens, acela de identificare, definire și soluționare a problemelor sociale manifestate în societatea românească.

„Asociația intelectualilor Societatea de mâine” și-a fixat ca scop „inițierea anchetelor și cultivarea științelor social-economice”, scop ce urma a fi realizat prin: a) cercetarea situației economice, demografice, sanitare și culturale a populației; b) studierea situației specifice a minorităților etnice; c) sintetizarea materialului documentar și elaborarea de soluții pentru problemele sociale depistate pe teren; d) editarea de sinteze informative și de studii teoretice; e) organizarea de conferințe și școli libere; f) sprijinirea formării specialiștilor în domeniul științelor sociale. Scopul și obiectivele „Asociației” au fost prezentate în detaliu în adunarea de constituire din 11 februarie 1925, fiind sintetizate de I. Clopoțel astfel: „Vrem să cunoaștem la fața locului condițiile materiale ale populației, viața sa morală, gradul de intelectualitate, aspectele etnografice, demografice și biologice, mentalitatea despre ideea de stat și îndatoririle cetățenești, cadrele istorice, situația populației minoritare, să reconstituim datele statistice, pentru ca la sfârșit să facem operă de sinteză, să creem formulele sociologice... Scopul nostru este întregit: să cunoaștem necesitățile pământului nostru, să tragem concluzii de ordin sociologic și să încheiem rândurile cărturării noastre”⁵.

„Institutul de studii Societatea de mâine”, denumire adoptată în cadrul adunării de constituire a „Asociației”, era structurat pe patru secții științifice — economică, sanitară, culturală, minoritară — membrii săi urmând să fie grupați din punct de vedere administrativ în secții regionale, care trebuiau să întrunească cel puțin 40 de membri activi. El s-a dorit a fi o organizație de anvergură, atât ca dimensiune numerică și extensie teritorială, cât și ca producție științifică. „Vom spune că am izbândit abia atunci când institutul de studii va avea trei mii de membri activi și va fi capabil să editeze 10 monografii pe an”, preciza I. Clopoțel în cuvântul de deschidere a adunării constituante⁶. „Institutul de studii Societatea de mâine” era condus de un comitet central compus din membrii fondatori din afara Clujului, președinții secțiilor, președinții comitetelor regionale și comitetul executiv alcătuit din D. Gusti — președinte, P. Suci, Axente Iancu, V. Aradi, I. Jumanca, S. Manuilă, ing. Macșai, I. Clopoțel, dr. Gyárfás, dr. Páll Árpád și dr. Rudolf Brandsch. Remarcăm prezența lui D. Gusti ca președinte al comitetului

* D. Gusti, *Opere I*, Texte stabilite, comentarii, note de Ov. Bădina și O. Neamțu, București, 1968, p. 418.

⁵ I. Clopoțel, în *Societatea de mâine*, an II, 1925, nr. 7, p. 103.

⁶ *Ibidem*.

executiv, situație care demonstrează rolul său în crearea institutului și atașamentul acestuia la principiile care călăuzeau activitatea Institutului Social Român din București, și, de asemenea, pe cea a unor intelectuali minoritari, fapt care ilustrează pe de o parte deschiderea institutului spre problemele minorităților etnice, iar pe de altă parte dorința acestora de a colabora cu intelectualitatea românească, inclusiv acordul față de Programul său.

„Institutul de studii Societatea de mâine” s-a remarcat în peisajul cercetării sociale transilvănene prin efortul de instituire a chestionarului ca normă unitară de sistematizare a investigațiilor de teren. Membrii săi au fost preocupați de elaborarea unui instrument de lucru comun, menit să asigure caracter unitar cercetărilor, recoltarea unui material documentar relevant din punct de vedere științific, obținut în condițiile unei obiectivități depline și pretabil la o prelucrare unitară. O contribuție deosebită la activitatea metodologică a institutului au avut-o V. Aradi, care a elaborat un chestionar sociografic⁷ ale cărui coordonate erau inspirate din teoria monografică gustiană și M. Șerban, autorul unui „formular individual” (familiar) pentru strângerea materialului documentar servind la stabilirea bazelor economice ale existenței sociale, cu scopul de a constitui punctul de plecare pentru chestionarul unei anchete sociografice⁸ o combinație între o fișă de buget familial și o fișă a gospodăriei.

Un alt merit de necontestat al institutului a fost instituirea anchetei ca metodă de standardizare a cercetărilor rurale. Din această perspectivă menționăm ancheta colectivă proiectată de conducerea sa, prin intermediul secției din Turda, pentru vara anului 1925⁹. Organizarea unei asemenea investigații de amploare ca extensie teritorială (în peste 60 de localități de pe Valea Arieșului) și durată (o lună de zile de activitate pe teren) a constituit o adevărată „piatră de încercare” pentru institut, implicând rezolvarea unor probleme (suport financiar, echipă de investitori, asigurarea condițiilor de cazare și masă pe teren), se pare, insurmontabile.

Încercând să depășească acest moment dificil, „Institutul de studii Societatea de mâine” a instituit, prin intermediul revistei, un concurs de monografii economice regionale, care trebuiau să fie realizate pe baza unui chestionar — tip¹⁰, urmărindu-se obținerea unor date comparabile în vederea elaborării unei sinteze sociale zonale. Instituirea acestui „sistem de monografii”, ce urmau a fi realizate individual și nu colectiv, a fost probabil determinată de faptul că revista și conducerea institutului au conștientizat eșecul anchetelor realizate în grup, încercând să regândească și să redimensioneze activitatea de cercetare desfășurată sub egida sa și, implicit, să instituie un cadru mai viabil și mai adecvat condițiilor și posibilităților concrete de lucru ale colaboratorilor.

⁷ V. Aradi, în *Societatea de mâine*, an II, 1925, nr. 9, p. 243—244.

⁸ M. Șerban, în *Societatea de mâine*, an II, 1925, nr. 18, p. 314—316.

⁹ Anchetele noastre pe Valea Arieșului, în *Societatea de mâine*, an II, 1925, nr. 29—30, p. 490.

¹⁰ Pentru prosperitatea satelor. Patru premii pentru cele mai bune monografii regionale, în *Societatea de mâine*, an III, 1926, nr. 33—34, p. 564.

În noul cadru organizatoric, cel al „Mișcării social-economice — asociația publiciștilor și intelectualilor cu interes permanent față de problemele social-economice“, constituită la sfârșitul anului 1926, colaborarea pe terenul cercetării sociale era formulată explicit în termenii „coope-rației social-economice“, al cărui sens a fost exprimat sintetic de Șt. Bez-dechi astfel: „O mână de oameni — care nu-s absorbiți de politica mili-tantă — se constituiesc într-o societate al cărui scop este să strângă în chip sistematic, prin anchete și discuții relative la domeniul social-economic, toate sau cât mai multe din datele trebuincioase pentru rezol-varea nenumăratelor probleme din acest domeniu. Ea atrage atenția omului politic asupra acestor probleme și îi indică soluțiile care total-mente se degajează din studiul sistematic al acestor probleme. Dar chiar dacă oamenii politici pot ignora sau nesocoti aceste indicații, asociația prin metoda ei de cercetare, prin interesul pe care caută să-l trezească pentru anumite chestii, prin publicațiile periodice pe care-și propune să le facă, speră să trezească în cercuri cât mai largi interesul pentru ase-menea probleme și să agerească ochii cât mai multora pentru recunoaște-rea nevoilor noastre și pentru găsirea leacului lor“¹¹.

Programul „Mișcării social-economice“ se înscrie pe coordonatele anterioare ale „Institutului de Studii Societatea de mâine“ — descen-tralizarea cercetării sociale prin crearea de secții regionale, relativ indepen-dente de centru; atragerea în asociație a publiciștilor minoritari dornici de colaborare; editarea lucrărilor mai importante, supuse în prealabil unei dezbateri colective, într-o bibliotecă proprie — lucru de altfel firesc, în condițiile în care se încerca asigurarea unei continuități între activi-tatea celor două instituții.

Ca metodă de investigare socială, respectivul program propunea an-cheta de cabinet („dezbaterea metodică a problemelor ce nu reclamă descinderi la fața locului“) și ancheta de teren („examinarea personală și controlată amănunțit a faptelor și stărilor sociale“), prin care se în-cerca cuprinderea întregului complex al vieții sociale: „Vom da toată atenția laturii economice, fenomenelor sociale, aspectelor culturale, în-fățișărilor etnografice, stărilor psihologice și faptelor medico-sociale. Vom pune în comisiile noastre de studii în mod bine gândit problema coope-ratismului, a sindicalismului, problema educației culturale, problema mino-ritară, problema feminismului și problema biopolitică“¹². Orientarea pro-gramatică spre investigarea „problemelor sociale“ n-a condus însă la o detașare totală față de activitatea de monografiere a unităților sociale, „Mișcarea social-economică“ propunându-și să cultive sistemul monogra-fic și să zugrăvească cât mai complet localitățile și regiunile tip.

Statutul „Mișcării social-economice“ detalia punctele și ideile con-ținute în statutele „Institutului de studii Societatea de mâine“. Astfel scopul său era: a) să realizeze anchete și monografii asupra realității sociale românești; b) să trezească, prin conferințe publice și publicații periodice, interes pentru chestiunile sociale în rândul intelectualității; c) să editeze lucrări cu conținut social și economic; d) să adune și să pună la dispoziție cercetătorilor și autorităților informația necesară cu-

¹¹ Șt. Bezdechi, în *Societatea de mâine*, an III, 1926, nr. 44, p. 688.

¹² I. Clopoțel, în *Societatea de mâine*, an III, 1926, nr. 45, p. 709.

noașterii stărilor culturale, economice și sociale a diferitelor regiuni ale țării; e) să întemeieze orice fel de întreprinderi economice care ar ajuta-o în atingerea scopurilor sale.

Conducerea asociației era asigurată de către un comitet de direcție compus dintr-un președinte, trei vicepreședinți, un secretar general, un casier și patru membri, președinții secțiilor. Membrii asociației activau în cadrul organizațiilor regionale și a organizației centrale, care aveau patru secții de specialitate, și anume: secția economică, secția culturală, secția socială și secția minoritară, în cadrul cărora, în anumite cazuri, se puteau constitui și subcomisii¹³. Primul comitet de direcție avea următoarea componență: N. Ghiulea, președinte; Șt. Bezdechi, dr. Müller și dr. Páll Árpád, vicepreședinți; Ion Clopoțel, secretar general; Sulyok Ștefan, administrator general; Caspar Fr., casier, la care se adăugau președinții secțiilor: Vl. Ghidionescu, M. Șerban, S. Cioranu și N. Dașcovi. În cadrul acestor secții sunt menționați în perioada imediat următoare constituirii lor următorii membri: Vl. Ghidionescu, Bitay Árpád, Valeriu Pușcariu, Ion Breazu, Olimpiu Boitoș, Șt. Bezdechi, Iuliu Hațieganu, dr. Iacobovici, Ligeti Ernest, S. Manuilă, dr. Goia, dr. Olariu, (secția culturală); Mihail Șerban, C. Sudețeanu, Șt. Bezdechi, Iuliu Hațieganu, Gh. Popovici, Radu Dragnea, P. Suci, Ov. Hulea, Ion Mehedințeanu (secția socială); Sabin Cioranu, dr. Weiss (secția economică); N. Dașcovi, Ghiță Pop, Vasile Stoica, Ion Băilă, Emil Isac, P. Suci A. Buteanu, Kadar Emeric și V. V. Tilea (secția minoritară)¹⁴.

Spre deosebire de „Institut”, „Mișcarea social-economică” nu și-a propus „sistemizarea anchetei”, adică organizarea unor investigații colective, ci a considerat că cercetările de factură individuală sunt mai conforme cu posibilitățile celor angrenați în activitatea sa, cu atât mai mult cu cât asemenea anchete fuseseră întreprinse și înainte de înființarea respectivei asociații. „Prin cercetări personale în diferite regiuni ale Ardealului și Banatului, colaboratori ai noștri au pus în lumină necesitatea cunoașterii stărilor social-economice ale acestei provincii”, se preciza într-un articol programatic din revistă¹⁵.

Trecerea la sistemul anchetelor individuale n-a însemnat însă și renunțarea la planurile și instrumentele uniforme, comune de lucru. „Mișcarea social-economică”, concepută ca o „asociație de studii, anchete și monografii”, se preciza în același articol, „va întreprinde prin organizațiile sale locale studierea monografică din punct de vedere social, economic, cultural, moral a provinciei noastre, regiune de regiune, județ de județ, sat de sat. Aceste anchete monografice vor fi făcute în temelul unui plan comun, bine studiat, cu chestionare și metode de lucru uniforme, pentru ca lucrările noastre să poată fi centralizate și să se facă deducțiile sintetice necesare pentru concluzii mai mari și mai profunde”¹⁶.

¹³ *Mișcarea social-economică. Statute*, în *Societatea de mâine*, an III, 1926, nr. 49—50, p. 763 și 787—788.

¹⁴ *Mișcarea social-economică asociația publiciștilor și intelectualilor cu interese permanente față de problemele social-economice*, în *Societatea de mâine*, an III, 1926, nr. 45, p. 706.

¹⁵ *Un nou an*, în *Societatea de mâine*, an IV, 1927, nr. 1—2, p. 3.

¹⁶ *Ibidem*, p. 4.

În programul tematic prioritar al „Mișcării social-economice“ figu-
rau o serie de teme importante — situația școlii primare ardelenă și
necesitățile școlare ale Ardealului în general; situația economico-socială
a țăranimii ardelenă după împrăștiere; dezvoltarea cooperăției rurale;
starea sanitară și culturală a populației rurale etc. —, rezultatele inves-
tigațiilor urmând a fi publicate în revistă, precum și în „Biblioteca
Mișcării social-economice“.

Un moment important pentru „Mișcarea social-economică“ l-a repre-
zentat prima sa conferință, în care au fost prezentate și dezbătute câteva
comunicări de interes teoretic și metodologic, care, alături de programul
menționat mai sus, jalonează activitatea sa viitoare, stabilind noi perspec-
tive de abordare a realității sociale și noi direcții de studiu. Examinând
ordinea de zi a acestei prime conferințe, N. Ghiulea a sintetizat princi-
palele probleme care stăteau în atenția „Mișcării“ la acest nou început
de drum, și anume: organizarea muncii în anchetă; educația culturală a
maselor; determinarea condițiilor și necesităților economice ale Ardealu-
lui și Banatului, precum și a crizei în care se aflau aceste regiuni; pro-
blema administrației comunale; problema minorităților etnice¹⁷.

Cea de-a doua conferință a „Mișcării social-economice“¹⁸ a avut ca
temă problemele sociale ale Munților Apuseni. Deși problema „salvării
moților din mizeria trecutului“ era una stringentă, se considera că această
acțiune trebuia să fie precedată cu necesitate de „studiul monografic și
regional al complexului de împrejurări“ al populației din zonele mon-
tane. Acest studiu se putea realiza, după părerea lui I. Clopoșel, numai
prin cooperarea pe terenul cercetării social-economice a intelectualității
din centrele urbane din Munții Apuseni și din jurul acestora. „Să formăm
un brâu de jur împrejurul Munților Apuseni, chema el, noi cărturarii
de inimă și să nu slăbim până ce printr-o silință colectivă și concentrică
nu dezvăluim fidel munții și nu propunem soluțiile cele mai adecvate
de renaștere...“¹⁹. Conferința s-a desfășurat în cadrul a două reuniuni
publice, una la Arad în 2 octombrie 1927, cu participarea intelectualilor
din Brad, Deva, Orăștie, Alba-Iulia și Oradea, iar cealaltă la Cluj în
9 octombrie 1927, întrunind intelectualitatea centrelor Abrud, Câmpeni,
Aiud, Turda și Huedin, în cadrul cărora s-au dezbătut o serie de aspecte
ale vieții economico-sociale și culturale din regiunea Munților Apuseni.
Această a doua conferință s-a finalizat într-un program general de ridi-
care a regiunii, în fapt o sinteză a unor valoroase studii și comunicări
prezentate cu acest prilej, program prezentat de I. Clopoșel, secretarul
general al „Mișcării social-economice“ la finalul reuniunii de la Cluj.
Cu acest prilej, el a accentuat din nou necesitatea fundamentării solu-
țiilor date de problemele sociale pe studierea sistematică a realității.
„Insuficient cunoscută, problema regiunilor muntoase reclamă întâi de
toate o sistematizare a cercetărilor, creindu-se fonduri pentru anchete de
teren ce urmează a fi făcute de către cei inițiați...“, afirma el²⁰.

¹⁷ N. Ghiulea, în *Societatea de mâine*, an IV, 1927, nr. 15—16—17, p. 206.

¹⁸ I. Clopoșel, în *Societatea de mâine*, an III, 1926, nr. 49—50, p. 773.

¹⁹ Problema Munților Apuseni (convocare la o anchetă), în *Societatea de mâine*,
an IV, 1927, nr. 33—34, p. 411.

²⁰ I. Clopoșel, în *Societatea de mâine*, an IV, 1927, nr. 41—42—43, p. 471.

Anchetele de la Arad și Cluj reprezintă momentul de vârf al activității „Mișcării social-economice”, care n-a mai reușit ulterior să organizeze întâlniri de o asemenea anvergură. Activitatea individuală de cercetare socială a membrilor săi a continuat însă, revista „Societatea de mâine” publicând materiale sociografice cu totul remarcabile, între care cel al lui Petru Suciu, „Țara Moșilor. Regiunea industriei lemnului”, putând servi, fără nici o exagerare, drept model al genului. În pofida acestei abundențe de articole și studii rezultate din efortul individual de investigare al unor intelectuali atașați „Mișcării”, I. Clopoțel a susținut mereu necesitatea muncii în echipă, subliniind imposibilitatea cuprinderii de către cercetătorul izolat a unei realități atât de complexe cum era cea a regiunilor muntoase ale țării. Pe linia revitalizării cercetării sistematice și unitare a acestor zone, trebuie menționat și efortul lui Pavel Grecu (responsabilul filialei din Lugoj a „Mișcării social-economice”) de a elabora un chestionar economic²¹, precum și intenția conducerii revistei „Societatea de mâine” de a institui premii pentru lucrări de factură sociografică asupra unor localități sau zone²².

„Mișcarea social-economică” n-a fost preocupată numai de cercetarea situației populației din regiunile montane ale țării, ci a tins să-și extindă aria anchetelor de teren și înspre alte sectoare ale vieții sociale, și anume: situația meseriașilor români din Ardeal, situația proletariatului industrial, situația populației orășenești etc. Alte probleme, care nu necesitau investigații pe teren, putând fi elucidate prin dezbaterile în comun de către persoane avizate în domeniul respectiv, au fost abordarea prin intermediul unor anchete de cabinet. Aceste anchete, realizate pe baza unor chestionare publicate de revista „Societatea de mâine”, ale căror răspunsuri au fost, și ele, inserate în paginile sale, au avut ca obiect: presa ardeleană, căminul școlar ca instrument principal al culturalizării satelor, școala primară și secundară, cooperația, starea sanitară și biologică a poporului român, organizarea culturală regională. În cadrul acestei din urmă dezbateri, I. Clopoțel a reiterat ideea unor anchete sistematice monografice, idee susținută și de P. Suciu, care susținea necesitatea înființării unui cerc de studii în fiecare centru regional, „pentru o largă și documentată studiere a problemelor social-economice cum și pentru o temeinică cunoaștere a regiunii proprii prin anchete sociografice și prin publicarea de monografii”²³.

Analiza, chiar și succintă, a activității de cercetare socială desfășurată sub egida revistei „Societatea de mâine” relevă existența unui anumit decalaj între programul inițial și realizările sale efective. Aceste neîmpliniri, sesizabile și în alte cazuri, nu umbresc cu nimic rezultatele obținute de „Institutul de studii” sau de „Mișcarea social-economică”. Căci merită subliniat faptul că respectivele instituții au încercat să suplinească absența unei cercetări sociale de tip academic în Transilvania, unde, să nu uităm, ființa deja o catedră universitară de sociologie, cu realizări deosebite în domeniul sociologiei culturii. Și dacă mai adăugăm

²¹ P. Grecu, în *Societatea de mâine*, an XVI, 1939, nr. 1, p. 21—23.

²² vezi: *Societatea de mâine*, an XVI, 1939, nr. 3, p. 92.

²³ P. Suciu, în *Societatea de mâine*, an XII, 1935, nr. 11—12, p. 167.

faptul că sub egida acestora a funcționat și o școală de studii libere, concepută ca un focar de răspândire a culturii în mase, ca o școală a adulților, putem conchide că cele două asociații au depășit sfera cercetării sociale propriu-zise, tinzând să devină niște asociații cultural-științifice și să-și sporească, astfel, impactul asupra vieții social-culturale transilvănene din primul deceniu de după Unire.

ANDREI NEGRU

THE SOCIAL-ECONOMIC MOVEMENT — A TRANSYLVANIAN ASSOCIATION OF SOCIOGRAPHIC RESEARCH

(Summary)

This article presents the activity of the cultural-scientific association "The Social-Economic Movement" founded in Cluj, in the first decade after the unification on the 1st December 1918 under the care of „The Society of Tomorrow Review”. Organized according to the model offered by the Romanian Social Institute in Bucharest led by Dimitrie Gusti, the association gathered the Transylvanian intelligentsia keen on studying the social reality. It had as a main aim the initiation and supporting of some systematic and collective investigations carried out under standardized means of research which should ensure the results obtained through objectivity and scientific value.